

PORESKA PRAKSA

ZA MART 2015. GODINE

Mišljenja

PDV	2 - 10
Porez na dobit pravnih lica	11 - 13
Porez na dohodak fizičkih lica	14 - 17
Ostalo (drugi propisi).....	18 - 27

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Obračun PDV-a kod prodaje objekta u izgradnji

Broj: 03/2- 2847/2-15

Podgorica, 05. mart 2015. godine

Prema Zakonu o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/06 i „Sl. list CG“, br. 16/07 ... 29/13) prometom proizvoda, između ostalog, smatra se i prodaja novoizgrađenih objekata i prenos stvarnih prava i udjela na nepokretnostima koji imao (vlasniku) daju svojinsko pravo, odnosno pravo posjeda (državine) na nepokretnosti ili dijelu nepokretnosti. Inače, shodno pomenutom zakonu, novoizgrađenim nepokretnostima smatraju se one nepokretnosti koje su izgrađene, isporučene ili plaćene posle početka primjene Zakona o porezu na dodatu vrijednost, tj. posle 31.03.2003. godine. Ovo navodimo iz razloga što se prodaja objekta u izgradnji ne može poistovjetiti sa prodajom objekta koji je izgrađen u potpunosti i uknjižen u katastarskom listu nepokretnosti čija svaka naredna prodaja, nakon prve prodaje, ne podliježe obračunu PDV već poreza na promet nepokretnosti, u skladu sa posebnim zakonom.

Inače, prodaja objekta koji je u izgradnji tretira se kao i prodaja bilo kog drugog oporezivog proizvoda i na taj promet PDV se obračunava po stopi od 19%. Obračunava se samo PDV, a ne i porez na promet nepokretnosti. PDV se obračunava u trenutku isporuke, a tim momentom smatra se trenutak izdavanja računa (fakture). Ako račun nije izdat, PDV se obračunava 8 dana od dana isporuke. Ako je plaćanje djelimično ili u cjelini izvršeno prije izdavanja računa ili prije obavljenog prometa, PDV se obračunava na dan prijema naknade na plaćeni iznos naknade.

Osnovica PDV-a je sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga. Ako za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga plaćanje nije izvršeno u novcu ili nije u cjelini izvršeno u novcu, poreska osnovica je jednaka tržišnoj vrijednosti proizvoda, odnosno usluga u trenutku izvršenog prometa. Navedeno je propisano u članovima 4, 18, 20 i 24 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Promet zemljišta ne podliježe obračunu PDV, već poreza na promet nepokretnosti, a obveznik plaćanja tog poreza je sticalac nepokretnosti.

Osnovica za obračun poreza na promet nepokretnosti, u ovom slučaju zemljišta, je njena tržišna vrijednost u trenutku njenog sticanja. Sada važeće odredbe sadrže određenje da se tržišna vrijednost po pravilu utvrđuje na osnovu isprava o sticanju. Od 01.01.2014. godine tržišna vrijednost utvrđuje se na osnovu isprava o sticanju i iznos ugovorene naknade se unosi u poresku prijavu koju podnosi sticalac zemljišta područnom poreskom organu na čijoj teritoriji se nalazi prometovana nepokretnost. Time je uveden princip samooporezivanja.

Ukoliko poreski organ naknadnom analizom utvrdi da je cijena iz isprave o sticanju niža od tržišne ili da ista nije navedena u ispravi, poreski organ procjenom utvrđuje tržišnu vrijednost nepokretnosti. Procjenu tržišne vrijednosti utvrđuje ovlašćeni službenik poreskog organa, na osnovu uporednih podataka o kretanju tržišne vrijednosti sličnih nepokretnosti sa istog područja i u isto vrijeme. Međutim, ako uporedni podaci nijesu dostupni, procjenu

tržišne vrijednosti utvrđuje vještak sa licencom ovlašćenog procjenitelja. Stopa poreza na promet nepokretnosti je proporcionalna i iznosi 3%.

Poreski tretman pozajmica

Broj: 03/2-3271/2-15

Podgorica, 05. mart 2015. godine

Davanje novca ili drugih zamjenjivih stvari na zajam predstavlja obligacioni odnos koji se zasniva Ugovorom o zajmu, saglasno odredbama člana 566-575 Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list CG", br.47/08 i 04/11). Ugovorom o zajmu zajmodavac se obavezuje da preda u svojinu zajmoprimcu određenu količinu novca ili koju drugu zamjenljivu stvar, a zajmoprimac se obavezuje da mu vrati poslije izvjesnog vremena istu količinu novca sa ili bez kamate, odnosno istu količinu stvari iste vrste. Kamata po osnovu zajma se može, ali ne mora ugovoriti.

Naše mišljenje ćemo bazirati na poreskom tretmanu pozajmica.

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 i 29/13) predmet oporezivanja PDV su promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema članu 8 Zakon o porezu na dodatu vrijednost promet usluga predstavlja obavljanje, napuštanje, odnosno dopuštanje svake radnje u okviru obavljanja djelatnosti, a koje ne predstavljaju promet proizvoda u smislu čl. 4, 5 i 6 ovog zakona.

Odredbama člana 27 stav 4 navedenog zakona je propisano da su bankarske i finansijske usluge oslobođene plaćanja PDV.

Prema članu 19 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br. 40/08, 86/09 i 61/13) kamate i pripadajući troškovi prema povjeriocu sa statusom povezanog lica priznaju se na teret rashoda u visini koja ne prelazi troškove kamata na otvorenom tržištu, ako ti troškovi ne prelaze iznos koji je stvarno plaćen.

Isporuka proizvoda u postupku stečaja podliježe oporezivanju

Broj: 03/2- 2844/2-15

Podgorica, 13. mart 2015. godine

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 i 09/15) predmet oporezivanja PDV su promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema članu 13 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br. 64/08) isporuke u postupku likvidacije i postupku stečaja podliježu oporezivanju.

Odredbe člana 4 stav 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 i 29/13) propisuju da se pod prometom proizvoda smatra prodaja novoizgrađenih objekata i prenos stvarnih prava i udjela na nepokretnostima koji imaocu (vlasniku) daju svojinsko pravo, odnosno pravo posjeda na nepokretnostima ili dijelu nepokretnosti. Inače, pod novoizgrađenim objektima, shodno

članu 9 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost, se smatraju nepokretnosti (građevinski objekti i njihovi djelovi) koje su izgrađene, isporučene i plaćene poslije 31. marta 2003. godine.

Članom 27 tačka 2 Zakona o PDV-u, promet nepokretnosti, osim prvog prenosa prava svojine na novoizgrađenim nepokretnostima je oslobođen od plaćanja PDV, pa se ove isporuke u daljem prometu oporezuje posebnim zakonom kojim se uređuje oporezivanje prometa nepokretnosti.

Dakle, u konkretnom slučaju ukoliko se radi o isporuci nepokretnosti-garaže, koja se ne smatra prvim prenosom prava svojine, ovaj promet podliježe obavezi plaćanja poreza na promet nepokretnosti po stopi od 3%. Mašine i postrojenja podliježu obavezi plaćanja poreza po stopi od 19%, bez obzira na to da li je kupac pravno, odnosno fizičko lice. Za prodavca koji je u stečaju obračunati PDV je izlazni porez koji je dužan da iskaže u mjesečnim prijavama za obračunski period, dok je za kupca pravno lice koji je u sistemu PDV, uz ispunjenje uslova za odbitak pretporeza propisanih odredbama člana 37 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, ulazni PDV.

Pravo na ispravku izlaznog PDV zbog nemogućnosti naplate

Broj: 03/2- 4598/2-15

Podgorica, 31. mart 2015. godine

Član 20a Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) propisuje da poreski obveznik može, zbog nemogućnosti naplate, ispraviti (smanjiti) iznos PDV, samo u slučaju ako na osnovu pravosnažne sudske odluke o završenom stečajnom postupku ili o uspješno završenom postupku prinudnog poravnjanja ne bude isplaćen, odnosno ne bude isplaćen u cjelini. Takođe, na isti način može postupiti poreski obveznik ako dobije pravosnažnu odluku suda o obustavljanju izvršnog postupka, odnosno drugi dokument iz koga se vidi da po završenom postupku nije bio isplaćen, odnosno nije bio isplaćen u cjelini, jer je dužnik bio izbrisan iz sudskog registra, odnosno drugih odgovarajućih registara ili evidencija.

Dakle, bez ispunjenja navedenih uslova ne možete ispraviti, odnosno smanjiti iznos plaćenog PDV na izdate fakture koje su bile predmet sudskog postupka.

Obračunavanje i plaćanje PDV kada je u pitanju promet lijekova i medicinskih sredstava, određenih listom lijekova odnosno medicinskih sredstava koja se propisuju i izdaju na teret Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje

Broj: 03/2-3440/2-15

Podgorica, 13. mart 2015. godine

Prema članu 24a stav 1 tačka 2 Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ...76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15), PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda i to: lijekova, uključujući i lijekove za upotrebu u veterini, osim lijekova i medicinskih sredstava, određenih listom lijekova, odnosno medicinskih sredstava koja se propisuju i izdaju na teret Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, shodno članu 25 stav 1 tačka 9 navedenog zakona.

Nadalje, članom 5b Pravilnika o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV-a ("Službeni list RCG", br. 81/05 ... 10/06 i "Službeni list CG", br. 06/08 ... 11/09) je propisano da se na medicinska sredstva iz člana 3, 4, 5 i 5a navedenog pravilnika, koja se propisuju i izdaju na teret Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, plaća PDV po nultoj stopi.

Shodno naprijed navedenom, na uvoz i promet lijekova plaća se PDV po stopi od 7%, izuzev ako se kao uvoznici javljaju Fond za zdravstveno osiguranje ili ustanove koje se finansiraju iz tog Fonda.

Takođe, i u unutrašnjem prometu lijekova i medicinskih sredstava obračunava se PDV po stopi od 7 %, osim kada se te isporuke vrše Fondu za zdravstveno osiguranje ili ustanovama koje se finansiraju iz tog Fonda, kada se plaća PDV po nultoj stopi.

U konkretnom slučaju, privatne apoteke koje su zaključile ugovor sa RFZO CG na lijekove koji su izdati krajnjem korisniku, a propisuju i izdaju se na teret Fonda za zdravstveno osiguranje, ispostavljaju fakturu Fondu za zdravstveno osiguranje sa iskazanom nultom stopom PDV, dok su veleadrogerije u obavezi da na fakturi koju ispostavljaju privatnim apotekama za izvršenu prodaju lijekova obračunava PDV po sniženoj stopi od 7%. Razlog navedenom je što veleadrogeriji ne može biti poznato u trenutku prodaje lijekova da li će lijekovi biti izdati na recept ili će biti stavljeni u slobodnu prodaju, te iz tog razloga ne postoje uslovi da se na fakturi koja se ispostavlja privatnim apotekama iskažete PDV po nultoj stopi od 0%. Takođe, privatne apoteke imaju pravo na korišćenje ulaznog PDV koji je iskazan na fakturi ispostavljenoj od stane veleadrogerije.

Oporezivanje usluga turističkih agencija –organizatora putovanja

Broj: 03/2- 41182-15

Podgorica, 30. mart 2015. godine

Član 44 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 09/15) je propisao da turistička agencija i organizator putovanja, koja radi u svoje ime, a tom prilikom koriste usluge drugih poreskih obveznika može obračunati i plaćati PDV u skladu sa ovim zakonom.

Sve usluge koje agencija izvrši u vezi putovanja smatraju se jednom uslugom agencije putniku.

Porez na dodatu vrijednost se prema članu 44 stavu 3 navedenog člana plaća prema sjedištu putničke agencije od iznosa koji predstavlja razliku između cjelokupnog iznosa koji plaća putnik, u koji nije uključen PDV i stvarnih troškova putničke agencije za nabavku usluge, koji realizuju drugi poreski obveznici, ako je neposredni korisnik tih usluga putnik.

Ako se nabavka proizvoda i usluga koje sa putničkom agencijom obavljaju drugi poreski obveznici izvrše izvan Crne Gore, PDV se ne plaća po članu 17 stav 1 ovog zakona. Ukoliko je promet proizvoda i usluga djelimično izvršen u Crnoj Gori, a djelimično izvan Crne Gore, PDV se ne plaća na dio koji je obavljen izvan Crne Gore.

Odredbe člana 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisuje da je poreski obveznik dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokumenat koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga. Prema članu 32 stav 4 ovog zakona je propisano da je poreski obveznik dužan da kupcu proizvoda, odnosno usluga izda račun, bez obzira da li je to kupac, odnosno naručilac zahtjevao. Takođe, poreski obveznik je u skladu sa stavom 8 navedenog člana zakona dužan da promet proizvoda, odnosno usluga koji naplaćuje u gotovini evidentira preko poreske registar kase.

Dakle, ukoliko se radi o poreskom obvezniku koji je u sistemu PDV-a, a koji promet proizvoda, odnosno usluga naplaćuje u gotovini, obavezan je taj promet iskazivati preko registar kase i neposredno putniku izdati račun. Pri tome nije od uticaja činjenica da se radi o odloženom plaćanju računa na rate. Na dio usluga koji se pružaju u inostranstvo ne plaća se PDV (međunarodni pomorki prevoz Bar-Bari, po stopi od 0%), dok se na dio puta (autobuskog prevoza) kroz CG obračunava PDV od strane drugog poreskog obveznika.

Obračun PDV-a na usluge prevoza pri uvozu robe

Broj: 03/7- 4602/2

Podgorica, 27.03.2015. godine

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) predmet oporezivanja PDV su promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Članom 20 Zakona o porezu na dodatu vrijednost i članom 50 Pravilnika o primjeni Zakona o PDV-u ("Službeni list RCG", br. 65/02 ... 59/04, 79/05, 16/06 i 64/08, 13/13) je propisano da je osnovica PDV-a sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim PDV, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Odredbama člana 22 stav 1 navedenog zakona je propisano da je poreska osnovica kod uvoza proizvoda u CG vrijednost tih proizvoda utvrđena u skladu sa carinskim propisima. U osnovicu se uračunava: akciza, carina i ostale uvozne dažbine, osim PDV kao i zavisni troškovi (provizija, troškovi pakovanja, **prevoza** i osiguranja) koji nastanu prilikom uvoza proizvoda do prvog oderdišta u CG.

U smislu odredbi člana 28 navedenog Zakona, usluge u vezi sa uvozom prizvoda, ako je njihova vrijednost uključena u poresku osnovicu u skladu sa navedenim članom 22 stav 2 tačka 2 ovoga Zakona oslobođeni su plaćanja PDV.

Dakle, ukoliko zavisni troškovi odnosno troškovi prevoza koji nastanu nakon uvoza robe u CG ulaze u poresku osnovicu saglasno članu 22 Zakona o PDV-u, onda u tom slučaju na troškove prevoza uvozniku se ne obračunava PDV prilikom fakturisanja ovih usluga istom, odnosno na fakturi se iskazuje PDV po nultoj stopi. U ovom slučaju je na uvozniku da kroz carinsku deklaraciju i specifikaciju dokaže da je obračunat i plaćen porez na troškove prevoza prilikom carinjenja.

U slučaju da kod uvoza robe navedeni troškovi prevoza nisu ušli u osnovicu PDV-a pri carinjenju robe, tj. ukoliko se radi o naknadno nastalim troškovima koji nijesu mogli nastati u postupku carinjenja, za tako nastale dodatne troškove uvozniku, odnosno nalogodavcu, će se saglasnu članu 3 i članu 31 Zakona o PDV-u ispostaviti faktura sa obračunatim PDV-om po stopi od 19% na dio puta kroz CG.

Obračun i plaćanje PDV-a na manjak robe i ukradenu robu

Broj: 03/7- 3864/2-15

Podgorica, 11. mart 2015. godine

Shodno članu 4 stav 2 tačka 7 Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 76/05 i „Sl. list Crne Gore“, br. 16/07 ... 29/13, 09/15), prometom proizvoda se smatra i upotreba proizvoda poreskog obveznika u neposlovne svrhe.

Članom 19 Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/02 ... 16/06 i "Sl. list Crne Gore", br. 64/08, 30/13), propisano je da se manjkom proizvoda smatra korišćenje proizvoda u neposlovne svrhe, osim:

- manjka i gubitaka zbog više sile;
- manjka koji je neodvojivo povezan sa procesom izrade i prerade proizvoda;
- manjka i uništenja po osnovu kala, rastura, loma i kvara proizvoda koji su neodvojivo povezani sa skladištenjem i prevozom proizvoda u stvarnom obimu, a koji ne smiju biti veći od uobičajenog, koji određuje strukovno udruženje, odnosno poreski organ, ako to nije uradilo strukovno udruženje.

Pravilnikom o količini rashoda na koje se ne plaća porez na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, broj 74/06), utvrđene su količine rashoda nastale u vezi sa kalom, rasturom, kvarom i lomom, na koje se ne plaća porez na dodatu vrijednost, ukoliko ta količina nije utvrđena aktom strukovnog udruženja.

Obveznik PDV-a rashode utvrđuje neposredno nakon nastanka pojedinog rashoda ili redovnim, odnosno vanrednim popisom proizvoda u skladištu, stovarištu, magacinu, prodavnici, proizvodnom pogonu i drugom sličnom objektu.

Utvrđivanje visine rashoda vrši popisna komisija, odnosno ovlašćeno lice imenovano od strane poreskog obveznika. O izvršenom popisu sastavlja se zapisnik, koji se smatra računovodstvenom ispravom.

PDV se ne plaća na rashode do količine utvrđene prema Normativu za utvrđivanje rashoda na koje se ne plaća PDV, a koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Za proizvode koji nijesu obuhvaćeni pomenutim Normativom rashoda, količina rashoda se utvrđuje prema normativu poreskog obveznika, ako nadležni poreski organ ne utvrdi drugu količinu.

Pravilnikom o evidenciji nabavke i prodaje robe i pružanju trgovinskih usluga ("Sl. list Crne Gore", br. 34/12, 18/13), u čl. 5 stav 1. i 2 propisano je da se evidencija trgovine vodi na osnovu propisanih i vjerodostojnih dokaza o nabavci/preuzimanju robe i proizvodnji gotovih proizvoda i isprava o naručenim/ugovorenim trgovinskim uslugama (račun-faktura, prijemnica, potvrda o preuzimanju robe na komisionu prodaju, radni nalog, porudžbenica, otpremnica, ugovor i drugi dokazi) i na osnovu dokaza o prodaji robe i pružanju trgovinskih usluga (račun-faktura, isječak trake registar kase, paragon blok i drugi dokazi koji sadrže propisane podatke o prodatoj robi i usluzi).

U evidenciju trgovine unose se i podaci o drugim poslovnim promjenama koje se odnose na promet robe i pružanje trgovinskih usluga (povraćaj, otpis, rashod, promjena cijena, razlike po popisu i drugo), na osnovu propisanih i vjerodostojnih dokaza kao i podaci o uplati ostvarenog dnevnog pazara (gotovine) po bilo kom osnovu.

Podaci o poslovnim promjenama iz st. 1 i 2 ovog člana unose se u evidenciju trgovine najkasnije narednog dana za prethodni dan.

Dakle, shodno navedenim zakonskim odredbama, otpis iznad količine propisane Pravilnikom o količini rashoda na koje se ne plaća porez na dodatu vrijednost i Normativa za utvrđivanje rashoda na koje se ne plaća PDV se vrši u rokovima koji su u saglasnosti sa rokovima u kojima se podnosi PDV prijava.

Poreski tretman prenosa imovine iz jednog privrednog društva u drugo

Broj: 03/7- 3866 /2-15

Podgorica, 11. mart 2015. godine

Način i postupak povećanja osnovnog kapitala je propisan odredbama Zakona o privrednim društvima .

Što se tiče oporezivanja PDV-om, shodno članu 7 Zakona o PDV-u („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/06 i „Sl. list CG“, br. 16/07 ... 29/13,) propisano je da se prometom proizvoda, ne smatra prenos cjelokupne imovine ili dijela imovine sa ili bez naknade ili kao ulog, ukoliko sticatelj imovine, koji je poreski obveznik ili je izvršenjem prenosa postao poreski obveznik, nastavi da obavlja istu djelatnost. U tom slučaju smatra se da sticatelj imovine stupa na mjesto njenog prenosioca i dužan je da za stečene nepokretnosti izvrši ispravku ulaznog PDV –a na način utvrđen članom 39 ovog zakona.

Shodno članu 10 stav 3 Pravilnika o primjeni zakona o PDV-u propisano je da ako društvo unosi imovinu u drugo društvo radi se o oporezivoj isporuci.

Članom 12 Pravilnika je propisano da se isporukom proizvoda smatra i otuđenje preduzeća ili dijela preduzeća koji čini privrednu cjelinu.

Ako u slučaju iz stava 1 ovog člana sticalac može u cjelosti odbiti obračunati PDV pri ulazu, otuđenje preduzeća ili dijela preduzeća koje čini privrednu cjelinu, ne oporezuje se.

Stopa PDV-a kod usluga javnog prevoza putnika morem

Broj: 03/2- 3765/2-15

Podgorica, 19. mart 2015. godine

Prema članu 24 Zakonu o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/06 i „Sl. list CG“, br. 16/07 ... 29/13) PDV se obračunava i plaća po opštoj stopi od 19% od svakog prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda, osim od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda za koje je propisano da se PDV plaća po sniženoj stopi, kao i od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda za koje je propisana nulta (0) stopa PDV.

Članom 24a stav 1 tačka 9 navedenog zakona propisano je da se po sniženoj stopi od 7% PDV obračunava i plaća na usluge javnog prevoza putnika i njihovog ličnog prtljaga.

Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe ("Sl. list Crne Gore", br. 62/13, 06/14) u članu 11 propisao je da se javni prevoz na moru može obavljati kao prevoz u linijskoj plovidbi i kao prevoz u slobodnoj plovidbi. Odredbama članova 13 i 14 ovog zakona bliže su definisani ovi oblici javnog prevoza na moru. Shodno tim odredbama javni prevoz u linijskoj plovidbi vrši se na određenim relacijama, po unaprijed utvrđenom redu plovidbe (objavljuje se u štampanim ili elektronskim medijima), cijeni i drugim uslovima prevoza, na osnovu ugovora o prevozu između broдача i korisnika prevoza, dok je javni prevoz u slobodnoj plovidbi prevoz kod kojeg se relacija, cijena i drugi uslovi prevoza utvrđuju ugovorom između korisnika prevoza i broдача. Napominjemo da je članom 6 stav 1 tačka 3 istog zakona definisano da je broдар

fizičko ili pravno lice koje je kao držalac broda nosilac plovidbenog poduhvata, s tim što se pretpostavlja, dok se ne dokaže suprotno, da je brodar lice koje je u upisniku brodova upisano kao vlasnik broda.

Kod prevoza putnika brodovima - čamcima PDV se obračunava po sniženoj stopi od 7% samo ako su ispunjeni uslovi za javni prevoz brodom - čamcem koji su propisani Zakonom o sigurnosti pomorske plovidbe, a ukoliko to nije slučaj onda se PDV obračunava po opštoj stopi od 19%.

Pravo na odbitak ulaznog PDV-a prilikom kupovine teretnog vozila

Broj: 03/2- 3119/2-15

Podgorica, 27. februar 2015. godine

Poreski obveznik može, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, odbiti PDV koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda od drugog poreskog obveznika ili prilikom uvoza proizvoda, ako je te proizvode upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhe obavljanja djelatnosti za koje se plaća PDV shodno članu 37 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 29/13).

Što se tiče vozila, članom 37 stav 5 navedenog zakona propisano je da poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV od putničkih automobila, goriva i maziva i rezervnih djelova i usluga usko povezanih sa njima, osim za vozila koja su namijenjena za: dalju prodaju, iznajmljivanje (rent-a-car), prevoz lica i dobara (taxi) i obuku vozača za upravljanje navedenim prevoznim sredstvima.

U članu 96 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br. 64/08 ... 30/13) bliže je određeno da su putnički automobili iz člana 37 stav 5 Zakona motorna vozila konstruisana naročito za prevoz ljudi, uključujući i motorna vozila za kombinovani prevoz ljudi i robe (npr. "kombi", "karavan" i sl.) i automobili za trke. Motorno vozilo koje je izvedeno iz navedenih vozila i služi kao teretno vozilo ne smatra se putničkim automobilom.

Imajući u vidu navedene odredbe, iz pomenutih propisa zaključujemo da bi imali pravo odbitka PDV-a koji vam je obračunat na fakturi prilikom kupovine tog vozila samo ako je u saobraćajnoj dozvoli za isto u rubrici "vrsta vozila" navedeno: "teretno vozilo" i ako se isto koristi ili će se koristiti u svrhe obavljanja djelatnosti za koje se plaća PDV .

Pojašnjenje člana 5 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost (oslobođenje od plaćanja PDV-a na usluge otkupa dugova)

Broj: 03/2- 4121/2-15

Podgorica, 24. mart 2015. godine

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list CG“, br. 09/15) koji će se primjenjivati od 12. aprila 2015. godine u članu 5 propisao je da se u Zakonu o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/06 i „Sl. list CG“, br. 16/07 ... 29/13) u članu 27 tačka 4 podtačka b brišu riječi: „i otkupa“.

Dakle, oslobođene su plaćanja PDV-a, prema prečišćenom tekstu člana 27 tačka 4 podtačka b: "usluge u vezi sa upravljanjem (rukovanjem) depozitima, štednim ulozima,

bankarskim računima, obavljanjem platnog prometa, nalogima za isplatu (doznakama), unovčavanjem dospjelih (prispjelih) obaveza, čekova ili drugih instrumenata, osim naplate (utjerivanja) dugova”.

Imajući u vidu citiranu odredbu, zaključujemo da su od 12. aprila 2015. godine oslobođene plaćanja PDV-a usluge otkupa dugova, a da se i dalje plaća PDV na usluge naplate (utjerivanja) dugova.

POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA

Utvrđivanja statusa poreskog obveznika poreza na dobit (kada su u pitanju javne ustanove)

Broj: 03/2-4052/2-15

Podgorica, 24. mart 2015. godine

U članu 1 stav 2 Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni list CG", br. 80/08 i 32/11) je propisano da se odredbe ovog zakona primjenjuju na pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i dio stranog društva. Odredbama člana 6 navedenog zakona je propisano da su pravna lica dužna da pripreme godišnje finansijske iskaze i konsolidovane iskaze sa stanjem na dan 31. decembar poslovne godine, i da ih predaju Poreskoj upravi do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu. Članom 6 u stavu 1 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 80/04 i "Službeni list CG", br. 40/08 ... 62/13) je propisano da porez na dobit ne plaćaju: državni organi, organi državne uprave, organi lokalne uprave, javni fondovi, javne ustanove, turističke organizacije, sportski klubovi, sportska društva i savezi, vjerske zajednice, umjetnička udruženja, političke stranke, komore, sindikati i nevladine organizacije, ako su u skladu sa posebnim zakonom osnovane za obavljanje nedobitne djelatnosti.

Izuzetno, ako lica iz stava 1 ovog člana zakona obavljaju dobitnu djelatnost, ta lica su obveznici poreza na dobit za tu djelatnost.

Ukoliko javne ustanove obavljaju privrednu djelatnost, a izdavanje imovine u zakup jeste poslovna djelatnost sa ciljem da se ostvari profit, odnosno dobit, proizilazi da su iste obveznici poreza na dobit, u skladu sa članom 6 stav 2 navedenog zakona.

U tom slučaju javna ustanova kao obveznik poreza na dobit je dužna da vodi poslovnu evidenciju za tu djelatnost, sastavlja finansijski izvještaj u skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list Crne Gore", br. 05/11) i prijavu poreza na dobit pravnih lica "Obrazac PD" i podnosi ih poreskom organu do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, sa bilansom stanja i bilansom uspjeha.

Inače, pravna lica kao zakupodavci su u obavezi da iznos ugovorene zakupnine naznače zakupcu na fakturi, odnosno računu bez odbitka standardnih troškova od 30%. Pravno lice svoje troškove za konkretnu djelatnost može da dokumentuje (troškovi održavanja, krečenja, izgradnje i sl.) i iskaže kao rashod perioda prilikom sačinjavanja bilansa uspjeha, odnosno utvrđivanja oporezive osnovice za poreski period.

Rok za dostavljanje finansijskih iskaza Poreskoj upravi

Broj: 03/2- 3607/2-15

Podgorica, 16. mart 2015. godine

Shodno članu 40 stav 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08 ... 61/13) Prijava poreza na dobit pravnih lica sa finansijskim iskazima podnosi se poreskom organu do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Zakon o računovodstvu i reviziji („Sl. list RCG”, br. 69/05 i „Sl. list CG”, br. 80/08,73/10, 32/11) u članu 6 stav2 i 3 sadrži odredbe kojima je propisano da se uz prijavu dostavljaju finansijski iskazi i statistički aneks u elektronskoj i papirnoj formi. Poreska uprava zahtijeva, rukovodeći se principom efikasnosti i uštede vremena i samih poreskih obveznika, da se navedena dokumentacija dostavlja elektronskim putem, a to se može uraditi i bez posjedovanja digitalnog sertifikata. O tome se možete upoznati i putem obavještenja koje se nalazi na naslovnoj strani sajta www.poreskauprava.gov.me, a na portalu **e-prijava** možete naći i Korisničko uputstvo. Samo u slučaju elektronskog nepotpisivanja, kompletirane finansijske iskaze obveznik treba da odštampa, obavezno potpiše i dostavi na šalter područnog poreskog organa. Na osnovu primljenih finansijskih iskaza, provjerom identifikacionog broja, službenik područne jedinice još jednom provjerava ispravnost podataka i ako su iskazi pravilno popunjeni, vrši obradu kroz internu aplikaciju.

Postupak ostvarivanja prava na umanjenje za 6% od obračunatog poreza na dobit pravnih lica

Broj: 03/2- 4414/2-15

Podgorica, 27. mart 2015. godine

Članom 32a Zakona o porezu na dobit pravnih lica (“Sl. list RCG”, br. 65/01 ... 80/04 i “Sl. list CG”, br. 40/08 ... 61/13) propisano je da poreski obveznik ima pravo na umanjenje za 6% od obračunatog poreza, pod uslovom da cjelokupni iznos poreza na dobit za prethodnu godinu uplati do kraja marta tekuće godine. Pravo na umanjenje se ostvaruje na osnovu zahtjeva pravnog lica koji se podnosi područnom poreskom organu u roku od 15 dana od dana plaćanja poreske obaveze i o istom odlučuje poreski organ u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Odredbe člana 32a Zakona o porezu na dobit pravnih lica mogu se sprovesti na dva načina:

- da poreski obveznik uplati cjelokupan iznos obračunate poreske obaveze za 2014. godinu najkasnije do 31. marta 2015. godine i da mu se na osnovu podnijetog zahtjeva za umanjenje, rješenjem poreskog organa prizna pravo na povraćaj u iznosu od 6% od obračunatog i plaćenog poreza na dobit; i
- da poreski obveznik prilikom uplate sam obračuna iznos umanjenja od 6% i uplati cjelokupni iznos preostalog poreza na dobit za 2014. godinu najkasnije do 31. marta 2015. godine i da mu na osnovu podnijetog zahtjeva područni poreski organ rješenjem prizna pravo na to umanjenje.

Postupak dobijanja potvrde o plaćenom porezu po odbitku u Crnoj Gori

Broj: 03/7- 4123/2-15

Podgorica,17. mart 2015. godine

Shodno članu 29a stav 2 tačka 4 Zakona o porezu na dobit pravnih lica (“Sl. list RCG”, br. 65/01 ... 80/04 i “Sl. list CG”, br. 40/08 ... 61/13), poreski organ je dužan da na zahtjev nerezidentnog pravnog lica izda potvrdu o porezu plaćenom u Crnoj Gori.

Obrazac zahtjeva za izdavanje potvrde nije propisan. S obzirom da poreski organ ne vodi poseban registar stranih lica kojima je zaračunat porez po odbitku, neophodno je, u svrhe dobijanja potvrde, da se poreskom organu prema mjestu sjedišta obrati rezidentno pravno lice koje je zaračunalo i platilo porez po odbitku za strano pravno lice. U zahtjevu se navodi datum, poreska osnovica, iznos obračunatog i plaćenog poreza po odbitku za konkretno strano pravno lice.

Na osnovu takvog zahtjeva poreski organ izdaje potvrdu, koju će rezidentno pravno lice dostaviti stranom pravnom licu. Potvrda se koristi u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja.

Priznavanje rashoda za dobrovoljno zdravstveno i životno osiguranje u poreskom bilansu

Broj: 03/2- 4216/2-15

Podgorica, 24. mart 2015. godine

Plaćanje premija osiguranja za dobrovoljno zdravstveno, odnosno životno osiguranje zaposlenih na teret poslodavca tretira se kao lično primanje koje se ostvaruje pružanjem ili činjenjem pogodnosti od strane poslodavca. I ovaj oblik ličnih primanja podliježe plaćanju poreza na dohodak fizičkih lica. Navedeno je u skladu sa članovima 14,15 i 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 60/14).

Na ova primanja se ne plaćaju doprinosi, osim ako se ta lična primanja daju kao kompenzacija za neisplaćenu zaradu, kako je i propisano članom 18a stav 3 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ... 08/15).

Rashodi koje je imala firma po navedenom osnovu neće joj se priznati na teret rashoda u poreske svrhe, shodno članu 11 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08 ... 61/13), jer ti troškovi nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti.

Činjenica je da član 17 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, kao ni Pravilnik o obliku i sadržini poreske prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica ("Sl. list CG", br. 08/09, 11/11) ne sadrže bliže određenje što se smatra dokazom o neuspjeloj naplati određenih potraživanja da bi se isti tretirali kao rashod u poreske svrhe. Međutim, naše je mišljenje da se takvim dokazom može smatrati odgovarajuća odluka nadležnog suda, odnosno potvrda Centralne banke Crne Gore.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Predmet oporezivanja porezom po odbitku, utvrđivanje osnovice za doprinose kod poreskih obveznika koji porez plaćaju po stvarnom dohotku, isplata dohodka preduzetniku

Broj: 03/2-3270/2-15

Podgorica, 11. mart 2015. godine

1. Shodno članu 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br. 40/08, 86/09 ... 61/13) poreski obveznik poreza na dobit je rezidentno i nerezidentno pravno lice koje obavlja djelatnost radi sticanja dobiti. Pod rezidentnim pravnim licem shodno stavu 1 člana 3 zakona se smatra lice osnovano u Crnoj Gori ili koje ima sjedište stvarne uprave i kontrole na teritoriji Crne Gore. Nerezidentno pravno lice u smislu odredbi stave 2 ovog člana je lice koje nije osnovano u Crnoj Gori i nema sjedište stvarne kontrole u Crnoj Gori, a koje svoje poslovanje obavlja preko stalne poslovne jedinice. Predmet oporezivanja nerezidenta koji nema stalnu poslovnu jedinicu su prihodi iz člana 29 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Odredbama člana 29 stav 1 tačka 2) Zakona propisano je da je obveznik poreza na dobit dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu:

- dividende i udjela u dobiti koji se isplaćuju rezidentnim i nerezidentnim pravnim licima;
- kamata, naknada za autorska prava i druga prava intelektualne svojine, kapitalnog dobitka, naknada za zakup pokretne i nepokretne imovine, naknada po osnovu konsalting usluga, usluga istraživanja tržišta i revizorskih usluga, koje se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu, ukoliko to drugačije nije propisano ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

Predmet oporezivanja po odredbama ovog člana zakona su prihodi koji se mogu podvesti pod pojam konsultanskih usluga, a koji se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu, dok uvoz robe u Crnoj Gori podliježe zakonu kojim se oporezuje promet proizvoda shodno Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...9/15).

2. Prema odredbama člana 20 stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09 ... 60/14) kod poreskih obveznika koji porez plaćaju po stvarnom dohotku, poreska osnovica se utvrđuje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo. S obzirom da advokati porez na dohodak fizičkih lica plaćaju po stvarnom dohotku, dužni su da sa podnošenjem godišnje prijave poreza na dohodak fizičkih lica za 2014. godinu (obrazac-GPP FL) sačine i podnesu bilans stanja i bilans uspjeha.

Od januara 2014. godine prema članu 9-10 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list CG", br.13/07 ... 62/13), osnovica za obračun doprinosa za obavezno socijalno osiguranje se utvrđuje u zavisnosti od visine ostvarenog, odnosno planiranog godišnjeg prometa i to:

- do 9.000,00 eura, do 60% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori,
- do 15.000,00 eura, do 100% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori,
- preko 15.000 eura, do 150% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori,

- s tim da obveznik može da plaća doprinos na osnovicu iznad iznosa utvrđenog ovim odredbama.

3. Preduzetnik koji ostvaruje dohodak od obavljanja poslovne djelatnosti, može u toku godine kao njegovo primanje podizati novčane akontacije na ime dohotka sa svog poslovnog računa. S tim, što se konačno utvrđivanje oporezivog dohotka i utvrđivanje obaveze poreza na dohodak prema odredbama ovog zakona, vrši kroz godišnju prijavu.

Takođe, preduzetnik može podizati dohodak na kraju poslovne godine, nakon konačnog usklađivanja i plaćanja svojih poreskih obaveza po godišnjoj prijavi, do iznosa oporezivog dohotka. Dohodak koji preduzetnik podiže kao svoje primanje, opterećuje oporezivi dohodak utvrđen po godišnjoj prijavi, što znači da se ova primanja ne smatraju rashodom poslovanja u poreske svrhe, u skladu sa članom 21 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Oporezivanje prihoda od izdavanja u zakup poslovnog prostora

Broj: 03/2- 3770/2-15

Podgorica, 20. mart 2015. godine

U slučaju kada je zakupac pravno lice ili preduzetnik, članom 49a stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 60/14) propisano je da akontaciju poreza na prihode od imovine (prihodi od izdavanja u zakup pokretne i nepokretne imovine) tokom godine obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda prilikom svake isplate zakupnine zakupodavcu – fizičkom licu i istovremeno sa isplatom, primjenom stope od 9% na oporezivi prihod. Shodno članu 36 pomenutog zakona oporezivi prihod predstavlja iznos koji se dobije nakon što se bruto zakupnina umanjuje za 30% po osnovu standardnih rashoda. Ovako obračunati i uplaćeni porez nije i konačna poreska obaveza, jer je poreski obveznik, tj. fizičko lice koje ostvaruje prihode po osnovu davanja u zakup imovine, dužan da podnese godišnju poresku prijavu (popunjava se Dodatak „B“ uz obrazac GPP FL) do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu bez obzira na visinu ostvarenog prihoda po tom osnovu. U toj prijavi će, računajući i eventualno druge oporezive prihode, utvrditi poresku osnovicu i poresku obavezu. Od utvrđene godišnje obaveze oduzima se iznos akontativno plaćenog poreza i utvrđuje obaveza za uplatu koja se izmiruje u roku za podnošenje prijave.

Ukoliko je zakupodavac registrovani PDV obveznik isti je dužan da zakupoprincu ispostavlja PDV račun sačinjen u skladu sa članom 32 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07 ... 29/13). Osnovica za obračun PDV je bruto zakupnina, shodno članu 20 ovog zakona. Obaveza zakupca je da zakupodavcu isplati neto zakupninu i obračunati PDV, te da obračunati i obustavljeni porez na dohodak fizičkih lica uplati na propisani račun. Zakupac će obračunati PDV tretirati kao ulazni PDV sa pravom odbitka pod uslovom da je i sam registrovani PDV obveznik i da zakupljeni prostor koristi za obavljanje poslovne djelatnosti.

PDV je indirektni svefazni porez na potrošnju koji pada na teret krajnjeg potrošača, tj. krajnjeg kupca proizvoda ili korisnika usluga. Kada je u pitanju porez na dohodak od imovine, u Vašem slučaju na dohodak od izdavanja u zakup poslovnog prostora, radi se o direktnom obliku poreza koji pada na teret lica koje po tom osnovu ostvaruje prihod. Na osnovu iznijetog može se bezrezervno zaključiti da se ne radi o dvostrukom oporezivanju istog lica po istom osnovu.

Oporezivanje otpremnine koja se isplaćuje zaposlenom zbog prekida radnog odnosa usljed tehnološkog viška

Broj: 03/2- 4221/2-15

Podgorica, 26. mart 2015. godine

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG”, br. 65/01...04/07 i „Sl. list CG” , br. 86/09 ... 60/14) u članu 5a stav 2 tačka 8 propisao je da se porez na dohodak ne plaća na primanja ostvarena po osnovu: otpremnine zbog prekida radnog odnosa usljed tehnološkog viška do najnižeg iznosa utvrđenog zakonom kojim se uređuje radni odnos.

Zakon o radu (“Sl. list CG”, br. 49/08 ... 31/14) u članu 94 stav 1 propisuje da je poslodavac dužan da zaposlenom na neodređeno vrijeme koji je proglašen za tehnološki višak, a nije mu obezbijeđeno nijedno od prava iz člana 93 stav 2 tačka 5 ovog zakona, isplati otpremninu u visini od najmanje 1/3 njegove mjesečne neto prosječne zarade u prethodnom polugodištu i to za svaku godinu rada kod tog poslodavca, odnosno 1/3 mjesečne prosječne neto zarade u Crnoj Gori, ako je to povoljnije za zaposlenog. Dakle, uzima se šestomjesečni prosjek neto zarade tog zaposlenog ili, ukoliko je to povoljnije za njega, prosjek neto zarade u Crnoj Gori prema podacima “Monstata”.

Međutim, shodno članu 94 stav 3 i 4 Zakon o radu, zaposlenom licu sa invaliditetom koji je proglašen tehnološkim viškom, a nije mu obezbijeđeno ni jedno od prava predviđenih programom iz člana 93 stav 2 tačka 5 ovog zakona, poslodavac je dužan da isplati otpremninu najmanje u visini 24 prosječne zarade, ako je invalidnost prouzrokovana povredom van rada ili bolešću, odnosno najmanje u visini 36 prosječnih zarada, ako je invalidnost prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću. Visina otpremnine, za zaposleno lice sa invaliditetom utvrđuje se na osnovu prosječne zarade kod poslodavca, ako je to za njega povoljnije. Određenje “kod poslodavca” znači da se uzima prosjek zarada, u prethodnom polugodištu, svih zaposlenih kod tog poslodavca.

Dakle, ukoliko se zaposlenima koji su proglašeni za tehnološki višak na zakonom propisani način isplati otpremnina do navedenih iznosa ne plaća se porez. Ukoliko je isplaćena otpremnina iznad navedenih iznosa u tom slučaju se na iznos iznad propisanih limita obračunava i plaća porez po važećoj stopi(ama) u momentu isplate. Ni u jednom slučaju isplate otpremnine ne obračunavaju se doprinosi za obavezno socijalno osiguranje shodno članu 18a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje(“Sl. list CG, br. 13/07 ... 08/15).

Obavješćavanje o prestanku potrebe za radom zaposlenih i program ostvarivanja prava zaposlenih na neodređeno vrijeme za čijim je radom prestala potreba zbog tehnoloških, ekonomskih i restrukturalnih promjena, normativno su regulisani odredbama članova 92 i 93 Zakona o radu.

Naravno da isplaćene otpremnine, bez obzira na njihov iznos, treba evidentirati kao rashod u svojoj knjigovodstvenoj evidenciji.

Oporezivanje prihoda od igara na sreću

Broj: 03/7- 3276 /2-15

Podgorica, 05. mart 2015. godine

Kada je u pitanju osnovica za utvrđivanje prihoda od dobitaka od igara na sreću koji se oporezuju, Pravilnikom o dopuni pravilnika o obliku, sadržini načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, članom 1 stav 2 je propisano da se osnovica utvrđuje kao razlika između ostvarenog dobitka i iznosa uplate (uloga), dok se u kolonu 8 unosi ukupan iznos poreza koji je obračunat i obustavljen na dobitke svih igrača. Intencija zakonodavca je da se oporezuje dobitak igrača, dok se priređivač igara na sreću javlja samo kao posrednik prilikom obračunavanja i plaćanja poreza po odbitku, te po našem mišljenju odredbe Pravilnika koje se tiču osnovice su jasne, dakle oporezuje se dobitak umanjen za iznos uplate.

U dijelu u kojem tražite da se pojasni razlika između osnovice za obračun poreza na dohodak fizičkih lica i osnovice za obračun varijabilne koncesione razlike, ukazujemo da se radi o dvije vrste osnovice. Osnovicu za obračun poreza na dohodak fizičkih lica predstavlja osnov za oporezivanje igrača-dobitnika, dok koncesionu naknadu plaća priređivač u skladu sa Zakonom o igrama na sreću, te se u ovom slučaju ne može govoriti o dvostrukom oporezivanju jer su osnovice različite.

Kada je u pitanju obračunavanje i plaćanje poreza na dobitak od igara na sreću isplatilac prihoda, odnosno priređivač igara na sreću, obustavljeni porez iskazuje kroz IOPPD obrazac u zbirnom iznosu za obračunski period–mjesec, a pri popunjavanju obrasca upisuje jedinstvenu šifru 0101000990176, što znači da priređivač igara na sreću nema obavezu da upisuje pojedinačno ime i prezime i JMBG igrača, čime je izbjegnuto objavljivanje podataka igrača, shodno Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti.

OSTALO (DRUGI PROPISI)

Poreski tretman naknade po osnovu ugovora o djelu zaključenog sa penzinerom

Broj: 03/2- 4116/2-15

Podgorica, 23. mart 2015. godine

Shodno članu 11 stav 1 tačka 2 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. list RCG", br. 54/03 ... 47/07 i "Sl. list CG", br. 12/07 ... 10/15) penzijski osiguranici su i lica koja obavljaju određene poslove po osnovu ugovora o djelu, odnosno poslove po osnovu autorskog ugovora i po osnovu drugih ugovora, kod kojih za izvršeni posao ostvaruju naknadu, a nijesu osigurani za PIO po drugom osnovu. Dakle, obveznici doprinosa za PIO su i penzioneri koji rade po nekom obligacionom ugovoru ukoliko nijesu nakon penzionisanja zasnovali radni odnos ili registrovali samostalnu djelatnost.

Penzioneri koji nijesu zaposleni a obavljaju povremenu samostalnu djelatnost, odnosno određene poslove po osnovu ugovora o djelu ili nekog drugog ugovora, obveznici su poreza na dohodak koji se obračunava po stopi od 9% i doprinosa za PIO po stopi od 20,5%, jer je članom 5 stav 1 tačka 13 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ... 08/15) propisano da su obveznici doprinosa za PIO i lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu, ako nijesu obveznici tog doprinosa po drugom osnovu. Ukoliko zaposleni penzioner radi po ugovoru o djelu obveznik je samo poreza na dohodak, a ne i doprinosa za PIO, jer je osiguran po drugom osnovu, tj. po osnovu zaposlenja.

Osnovica za obračun poreza i doprinosa za PIO, odnosno samo poreza, je 70% od ugovorene bruto naknade. Ove javne prihode obračunava, obustavlja i uplaćuje naručilac posla prilikom isplate naknade izvršiocu.

U IOPPD obračunati porez i doprinos za PIO unose se pod šifrom 079, a ukoliko je obračunat samo porez unos se vrši pod šifrom 047.

Inače, isplatilac prihoda je dužan da područnom poreskom organu dostavi „JPR“ samo za penzionere koji obavljaju ugovorne poslove, a koji su obveznici doprinosa za PIO. U dodatku „B“ se u rubriku 4.2 (osnov osiguranja za PIO) upisuje: korisnik starosne penzije koji obavlja i samostalnu djelatnost, a unosi se šifra 269. Dakle, isto se unosi kao i kod penzionera koji obavljaju samostalnu djelatnost kao osnovno zanimanje.

Korisnik starosne penzije koji je obavljao samostalnu djelatnost, definisanu članom 11 stav 1 tačke 1 i 2 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, bez obzira da li je to bila osnovna ili povremena samostalna djelatnost (ugovorni poslovi), ima pravo na ponovno određivanje penzije, ako je bio u osiguranju po ovom osnovu najmanje godinu dana. Staž osiguranja za ovu drugu kategoriju srazmjerno se utvrđuje na taj način što se iznos osnovice na koju je plaćen doprinos za PIO dijeli sa prosječnom zaradom ostvarenom u Crnoj Gori u prethodnoj kalendarskoj godini (član 65 Zakona o PIO).

Obračun i uplata doprinosa za zdravstveno osiguranje za penzionera koji je zaposlen

Broj: 03/2- 4410/2-15

Podgorica, 26. mart 2015. godine

Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ... 08/15) u članu 6 u članu 6 stav 1 tačka 16 i članu 21 stav 7 propisao je da su obveznici doprinosa za zdravstveno osiguranje korisnici penzija po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju i da taj doprinos za njih obračunava i uplaćuje Fond PIO.

Polazeći od navedenog, kao i činjenice da se svojstvo osiguranika u smislu Zakon o zdravstvenom osiguranju („Sl. list RCG“, br. 39/04 ... 29/05 i „Sl. list CG“, br. 12/07 ... 36/13) stiže po jednom osnovu, zaključujemo da penzioneri nemaju obavezu uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje u slučajevima kada se nakon penzinisanja zaposle, kao ni poslodavci koji sa tim licima zakluče ugovor o radu.

Obračun i uplata poreza i doprinosa iz i na naknade koje se isplaćuju članovima Upravnog odbora i za rad u komisijama (tenderska, popisna)

Broj: 03/1- 3194/2-15

Podgorica, 10. mart 2015. godine

Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ... 08/15) u članu 3a sadrži odredbu koja propisuje da je osnovica za obračun i plaćanje doprinosa bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljene rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica. U stavu 2 ovog člana propisano je i da bruto zarada zaposlenog obuhvata i naknade koje su direktno povezane sa radom i radnim učinkom (naknada za rad u radnim tijelima, grupama, timovima i sl.), na koje se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Imajući u vidu navedene odredbe, mišljenja smo da sva primanja zaposlenog, koji je ujedno i član upravnog odbora u tom pravnom licu, koje mu isplaćuje poslodavac kod kojeg je u radnom odnosu i na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica, a u direktnoj su vezi sa njegovim zaposlenjem, čine njegovu bruto zaradu koja podliježe obračunu i plaćanju doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.

I naknade koje se isplaćuju članovima upravnih odbora, nadzornih odbora, skupština i drugih njima sličnih tijela u pravnim licima, a koji nijesu zaposleni u tim pravnim licima imaju tretman ličnih primanja koja podliježu oporezivanju, shodno članu 12 i članu 14 stav 3 tačka 6 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/07 i „Sl. list CG“ , br. 86/09 ... 60/14). Shodno članu 46 pomenutog zakona, isplatilac obračunava, obustavlja i uplaćuje porez na dohodak fizičkih lica po stopi od 9% na lična primanja u bruto iznosu do 720 eura i po stopi od 13% na bruto iznos iznad 720 eura. Na teret isplatioca obračunava se prizet na porez po stopi utvrđenoj odlukom jedinice lokalne uprave.

Odredbama članova 5, 9 i 15 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje propisano je da su i članovi upravnih odbora koji za svoj rad primaju naknadu, obveznici doprinosa za PIO koji obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac po stopi od 20,5% na teret

osiguranika. Pri tome, nije od uticaja činjenica da su ta lica obveznici doprinosa za PIO po osnovu zaposlenja ili po nekom drugom osnovu.

Što se tiče doprinosa za zdravstveno osiguranje zakonsko određenje je sasvim drugačije. Naime, članom 6 stav 1 tačka 4 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje propisano je da su članovi upravnih odbora obveznici doprinosa za zdravstveno osiguranje samo u slučaju da nijesu obveznici istog po drugom osnovu.

Visina naknade koja se može isplatiti zaposlenima za rad u komisijama propisana je Odlukom o kriterijumima za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada ("Sl. list CG", br. 26/12, 34/12, 27/13). Inače, Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje u članu 3a stav 2 propisao je da bruto zarada zaposlenog obuhvata i naknade koje su direktno povezane sa radom i radnim učinkom (naknada za rad u radnim tijelima, grupama, timovima i sl.), na koje se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Dopunska djelatnost (važeca regulativa i poreski postupak)

Broj: 03/2-3807/2-15

Podgorica, 19. mart 2015. godine

Članom 5 Zakonom o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 06/02 i "Sl. list CG", br. 17/07 ... 40/11) propisano je: "Preduzetnik je fizičko lice koje se bavi privrednom djelatnošću radi sticanja dobiti, a tu djelatnost ne obavlja za račun drugoga". Član 97 istog Zakona propisao je da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o obavljanju djelatnosti preduzetnika ("Sl. list RCG", br. 43/95 i 1/96), čime je prestao da važi i član 9 kojim je bilo omogućeno i obavljanje dopunske preduzetničke djelatnosti. Sada važeći propisi ne poznaju kategoriju "dopunska preduzetnička djelatnost".

Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. list RCG", br. 54/03 ... 47/07 i "Sl. list CG", br. 12/07 ... 10/15), u članu 9 propisuje da su osiguranici:

- 1) zaposleni,
- 2) lica koja obavljaju samostalnu djelatnost i
- 3) poljoprivrednici.

Članom 9 stav 2 istog Zakona propisano je da "Ako lice istovremeno ispunjava uslove za osiguranje po više osnova, osnov osiguranja određuje se na taj način što postojanje osnova osiguranja po prethodnoj tački isključuje osnov osiguranja iz naredne tačke".

Članom 11 istog Zakona određuje se da u osiguranike samostalne djelatnosti spadaju, između ostalih, i lica koja u skladu sa zakonom obavljaju privrednu ili drugu djelatnost, ako nijesu obavezno osigurana po osnovu zaposlenja.

Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br. 13/07 ... 08/15) u članu 4 stav 1 tačka 11 određuje da je samostalna djelatnost privredna djelatnost koju obavlja preduzetnik, profesionalna ili druga djelatnost koju obavlja fizičko lice, kao osnovno zanimanje. U pomenutom zakonu se u članovima 5, 6 i 7 propisuje da su obveznici doprinosa za PIO, zdravstveno osiguranje i za osiguranje od nezaposlenosti preduzetnici i lica koja obavljaju profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje.

Dakle, postojeći sistem registracije ne prepoznaje registraciju fizičkih lica po osnovu „dopunske samostalne djelatnosti“, a koji već ima status zaposlenog lica kod poslodavca, iz razloga što i ne postoji pravni osnov za tu vrstu registracije. Zaposleno lice, može u skladu sa važećom regulativom obavljati povremenu samostalnu djelatnost (pružanje intelektualnih

usluga, konsultanskih i sličnih usluga), a da bi mu to bilo osnovno zanimanje kao registrovana preduzetnička djelatnost, mora da se odjavi kao zaposleno lice.

Blagajnički maksimum (Odluka i visina)

Broj: 03/2-4600/2-15

Podgorica, 31. mart 2015. godine

Članom 6 Zakona o sprečavanju nelagalnog poslovanja ("Službeni list CG", br. 29/13) je propisano da pravna lica i preduzetnici mogu koristiti gotov novac za plaćanje roba i usluga, na način što će za iznos dozvoljenog blagajničkog maksimuma zadužiti blagajnu, a iznos preko dozvoljenog maksimuma, gotov novac do kraja radnog dana, a najkasnije narednog radnog dana do 14,00h, uplatiti na žiro račun.

U stavu 2 navedenog člana zakona propisano je da blagajnički maksimum iznosi:

- za mala pravna lica i preduzetnike - do 2.000 eura;
- za srednja pravna lica - do 10.000 eura;
- za velika pravna lica - do 20.000 eura.

Ukoliko preduzetnik ili pravno lice svoje poslovanje obavlja preko više poslovnih objekata, blagajnički maksimum po poslovnom objektu iznosi do 50% vrijednosti utvrđene stavom 2 ovog člana.

Visinu blagajničkog maksimuma određuju pravno lice i preduzetnik posebnim aktom, u skladu sa potrebama, a najviše do iznosa propisanim navedenim članom zakona.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, blagajnički maksimum kod pravnog lica i preduzetnika koji obavljaju specifične djelatnosti može se odrediti i u višem iznosu, uz prethodno odobrenje poreskog organa.

Ne postoji propisan obrazac akta o visini blagajničkog maksimuma, već je na privrednom subjektu da sačini poseban akt koji svojim sadržajem treba da sadrži sve elemente koji propisuju navedene odredbe Zakona o nelegalnom poslovanju (naziv privrednog subjekta, PIB, naziv poslovnog objekta, adresu, naziv djelatnosti, visinu blagajničkog maksimuma, djelovodni broj pod kojim je odluka zavedena, ovlašteno lice i sl.).

Evidentiranje prometa proizvoda preko poreske registar kase

Broj: 03/2- 3120/2-15

Podgorica, 04. mart 2015. godine

Poreskom regulativom nije propisan postupak i način kako da se izvrši zamjena artikala ili povraćaj robe, koji se evidentira preko poreske registar kase. Odredbama Uredbe o upotrebi poreske registar kase i načinu evidentiranja prometa proizvoda, odnosno usluga preko registar kase ("Službeni list CG", br. 27/08) uređuje se upotreba poreske registar kase i način evidentiranja prometa proizvoda, odnosno usluga preko registar kase. Sve promjene i storniranja računa i postupak evidentiranja, poreski obveznik je dužan da uskladi sa odredbama ove uredbe, odnosno da ove promjene kod evidentiranja prometa na registar kasi, uredi sa ovlašćenim serviserom.

Poreski obveznik je dužan da na osnovu nastalih promena u svojoj poslovnoj evidencij obezbijedi podatke o izmjeni poreske osnovice i iznosima PDV-a, priloži i čuva račune o zamjeni artikala ili povraćaju robe.

Istupanje člana društva iz društva i podizanje osnivačkog uloga iz imovine društva

Broj: 03/2- 4217/2-15

Podgorica, 31. mart 2015. godine

Zakona o privrednim društvima u svojim odredbama nije dao jasno određenje u slučaju istupanja člana iz društva sa ograničenom odgovornošću, kada njegova prava u društvu prestaju njegovom voljom-dobrovoljno. Takođe, nijesu precizirani posebni postupci kada član društva može podići svoje udjele ili zahtjevati isplatu svojih udjela u odgovarajućoj vrijednosti (novčani ili nenovčani iznosi) od društva.

Naš odgovor ćemo bazirati na odredbama zakona koje upućuju na uslove koje obavezuju člana društva i samo društvo kod smanjenja kapitala i prenosa udjela.

Naime, odredbe člana 64 Zakona o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 06/02 i "Sl. list CG", br. 17/07 ... 40/11) propisuju da društvo sa ograničenom odgovornošću mogu osnovati fizička ili pravna lica, ulaganjem novčanih ili nenovčanih sredstava u društvo radi ostvarivanja dobiti, a njegovi osnivači odgovaraju za obaveze društva do iznosa svojih uloga. Ulozi osnivača čine početni kapital društva.

Statutom društva ograničava se prenos udjela u društvu, shodno članu 65 navedenog zakona.

Zakon o privrednim društvima u članu 74 propisuje uslove pod kojim se vrši promet udjela u društvu, i to:

- Udjeli u društvu se mogu prenositi samo u skladu sa odredbama utvrđenim statutom.
- Kada član društva namjerava da prenese svoj udio, ostali članovi, kao i samo društvo, imaju pravo preče kupovine tog udjela, u skladu sa statutom.
- Kada ne postoji sporazum o kupovini tog udjela između tog člana i ostalih članova društva, udio se srazmjerno dijeli među članovima društva prema njihovim dotadašnjim udjelima, ukoliko drukčije nije utvrđeno statutom.
- Ako, u roku od 30 dana od dana kada je ponuda učinjena, članovi i samo društvo ne prihvate kupovinu udjela, udio se može prenijeti trećem licu, pod uslovima koji ne mogu biti povoljniji od uslova ponuđenih članovima društva ili samom društvu.
- Ako je statutom zabranjen prenos udjela, njegovim odredbama mora se utvrditi obaveza članova društva ili samog društva da otkupi taj udio. Kada članovi ili samo društvo ne otkupe udio, udio će se povući u skladu sa odredbama ovog zakona koje se odnose na smanjenje kapitala akcionarskog društva.

U slučaju prenosa udjela, lice koje prenosi i lice koje prima udio biće neograničeno solidarno odgovorni društvu za obaveze koje nosi članstvo u društvu. Udio se prenosi ugovorom u pisanom obliku.

Pravo preče kupovine udjela je propisano članom 75 navedenog zakona, i to:

- (1) Statutom društva može se utvrditi pravo preče kupovine udjela društva za slučaj da društvo odluči da poveća svoj kapital.
- (2) Povećanje udjela mora biti srazmjerno udjelu koji je član društva do tada imao u ukupnoj vrijednosti kapitala društva, ukoliko nije drukčije uređeno statutom.

Članom 59 stav 11 Zakona o privrednim društvima propisano je da društvo može, potpuno ili djelimično, izvršiti akcionarima povraćaj njihovih uloga, u skladu sa odredbama ovog zakona o smanjenju kapitala, prilikom čega će se poništiti odgovarajući broj akcija akcionara kojima je vraćen dio uloga ili cijeli ulog.

Na osnovu navedenih odredbi zakona, mišljenja smo da član društva može dobrovoljno istupiti iz društva ako je to utvrđeno dogovorom društva, odnosno statutom društva, prijavljeno ostalim članovima, ukoliko član društva nema obaveze prema društvu i članovima društva, ukoliko nije u suprotnosti sa odredbama zakona koji regulišu smanjenje kapitala i sl.

Drugo pitanje je u vezi određivanja visine osnivačkog uloga i načina njegovog podizanja, koje nije precizno određeno odredbama navedenog zakona. U dopisu se navodi da član društva koji istupa iz društva zahtijeva da na ime vrijednosti osnivačkog uloga iznese nepokretnost koja ima status imovine društva stečene kompenzacijom. Pošto društvo sredstva za isplatu udjela članu društva isplaćuje iz kapitala društva, a da se kapital društva povećava iz dodatnih uloga osnivača, sredstava rezervi i neraspoređene dobiti društva, pod uslovom da nije u suprotnosti sa namjenom sredstava rezervi i ako društvo nema po posljednjem godišnjem obračunu nepokrivenu gubitak (član 57 stav 4 zakona), onda se nameće zaključak da član društva ne može iznijeti svoj ulog prebijanjem sa imovinom društva (nepokretnosti). Ukoliko društvo nema mogućnosti da ga isplati, u tom slučaju se vrši prodaja udjela sa pravom preče kupovine članovima ili trećem licu. To znači da tek sa isplatom udjela članu društva, uz umanjenje njegovih obaveza prema društvu, prestaje njegovo članstvo u društvu. Sudska praksa zauzima mišljenje da član društva koji istupa iz društva ima pravo na nadoknadu tržišne vrijednosti njegovog poslovnog udjela kakav je bio u vrijeme istupanja iz društva, a ne u vrijeme osnivanja društva.

Inače, prema Zakona o privrednim društvima akcionar društva, odnosno člana društva može pokrenuti postupak kod Privrednog suda, ako postoje dokazi da se poslovanje društva vodi ili da odbor direktora koristi ovlašćenja na način da ugrožava prava tog akcionara/člana društva ili drugih akcionara, ne poštujući njegove ili njihove interese kao akcionara iako su takve radnje učinjene u dobroj vjeri.

Kod prometa nepokretnosti, sticalac nepokretnosti, je obveznik poreza na promet nepokretnosti po stopi od 3%. Izuzev kod novoizgrađenih objekata, pod kojim se shodno članu 4 stav 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 i 9/15) smatra prodaja novoizgrađenih objekata i prenos stvarnih prava i udjela na nepokretnostima koji imaocu (vlasniku) daju svojinsko pravo, odnosno pravo posjeda na nepokretnostima ili dijelu nepokretnosti, gdje prodavac obračunava PDV po stopi od 19%. Inače, pod novoizgrađenim objektima, shodno članu 9 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost, se smatraju nepokretnosti (građevinski objekti i njihovi djelovi) koje su izgrađene, isporučene i plaćene poslije 31. marta 2003. godine.

[Tumačenje izmjena i dopuna Zakona o poreskoj administraciji koje se odnose na obavezu stranog pravnog i fizičkog lica da imenuje poreskog punomoćnika](#)

Broj: 03/7- 4126/2-15

Podgorica, 17. mart 2015. godine

Članom 26 stav 1 tačka 9 Zakona o poreskoj administraciji je propisano da strano pravno i fizičko lice koje nema stalnu poslovnu jedinicu, odnosno prebivalište na teritoriji Crne Gore, a ostvaruje prihode ili posjeduje imovinu u Crnoj Gori, dužno je da u roku od 10 dana od dana početka ostvarivanja prihoda, odnosno sticanja imovine u Crnoj Gori, imenuje poreskog punomoćnika i da o tome obavijesti poreski organ.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako strano pravno ili fizičko lice ostvaruje prihode koji se oporezuju po odbitku, za koje nije obavezno podnošenje poreske prijave, nije dužno da imenuje poreskog punomoćnika.

Kako navodite u dopisu, Hit d.d. Nova Gorica - Slovenija, koji je ujedno osnivač društva Hit Montenegro d.o.o. Budva – Crna Gora, nema stalnu poslovnu jedinicu u CG, ali ostvaruje prihod u Crnoj Gori na osnovu ugovornih odnosa sa Hit-om Montenegro d.o.o. Takođe, u dosadašnjoj praksi Hit Montenegro d.o.o. je u ime Hit-a d.d. Nova Gorica preduzimao sve obaveze koje je Hit d.d. po ovom osnovu imao u Crnoj Gori na osnovu važeće zakonske regulative (podnošenje prijave nadležnim institucijama, plaćanje poreza i sl.).

Dakle, s obzirom na navedeno, Hit d.d. Nova Gorica podliježe obavezi imenovanja poreskog punomoćnika, shodno članu 26 stav 1 tačka 9 Zakona o poreskoj administraciji, dok kada se radi o izboru poreskog punomoćnika predmetni zakon ne sadrži odredbe kojim bi se to definisalo, ali smo mišljenja da za punomoćnika može biti imenovano pravno ili fizičko lice koje ima sjedište, odnosno stalno prebivalište u Crnoj Gori i koje u granicama dobijenog punomoćja, u ime i za račun poreskog obveznika izvršava poslove u vezi sa poreskim obavezama poreskog obveznika (prima poreske akte, podnosi poreske prijave, plaća porez i dr.), dok poreski zastupnik ne može biti poslovna jedinica starnog lica.

Postupak oporezivanja prometa novoizgrađenih nepokretnosti i prometa zemljišta

Broj: 03/2- 3768/2-15

Podgorica, 16. mart 2015. godine

Osnovica za obračun poreza na promet nepokretnosti je njena tržišna vrijednost u trenutku njenog sticanja. Sada važeće odredbe sadrže određenje da se tržišna vrijednost po pravilu utvrđuje na osnovu isprava o sticanju. Od 01.01.2014. godine tržišna vrijednost utvrđuje se na osnovu isprava o sticanju i iznos ugovorene naknade se unosi u poresku prijavu koju podnosi sticalac područnom poreskom organu na čijoj teritoriji se nalazi prometovana nepokretnost. Time je uveden princip samooporezivanja.

Ukoliko poreski organ naknadnom analizom utvrdi da je cijena iz isprave o sticanju niža od tržišne ili da ista nije navedena u ispravi, poreski organ procjenom utvrđuje tržišnu vrijednost nepokretnosti. Procjenu tržišne vrijednosti utvrđuje ovlašćeni službenik poreskog organa, na osnovu uporednih podataka o kretanju tržišne vrijednosti sličnih nepokretnosti sa istog područja i u isto vrijeme. Međutim, ako uporedni podaci nijesu dostupni procjenu tržišne vrijednosti utvrđuje vještak sa licencom ovlašćenog procjenitelja. Stopa poreza na promet nepokretnosti je proporcionalna i iznosi 3% od poreske osnovice.

Izuzetno od navedenog, ako se nepokretnost stiče kroz postupak prodaje javnim nadmetanjem ili u stečajnom postupku, ukupnim iznosom naknade smatraju se sva plaćanja odnosno davanja koja sticalac nepokretnosti učini radi sticanja nepokretnosti. Dakle, cijena nekretnine koja je postignuta na javnoj licitaciji i po kojoj je prodana ta nepokretnost smatra se i njenom tržišnom cijenom.

Navodi iz ovog dopisa koji se odnose na oporezivanje prometa nepokretnosti sadržani su u odredbama članova 9, 10 i 11 Zakona o porezu na promet nepokretnosti ("Sl. list CG", br. 36/13).

Prema Zakonu o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/06 i „Sl. list CG“, br. 16/07 ... 09/15) prometom proizvoda, između ostalog, smatra se i prodaja novoizgrađenih objekata i prenos stvarnih prava i udjela na nepokretnostima koji imaocu (vlasniku) daju svojinsko pravo, odnosno pravo posjeda (državine) na nepokretnosti ili dijelu nepokretnosti. Inače, shodno pomenutom zakonu, novoizgrađenim nepokretnostima smatraju se one nepokretnosti koje su izgrađene, isporučene ili plaćene nakon početka primjene Zakona o porezu na dodatu vrijednost, tj. posle 31.03.2003. godine. Ovo navodimo iz razloga što svaka naredna prodaja, nakon prve prodaje, ne podliježe obračunu PDV već poreza na promet nepokretnosti u skladu sa Zakonom o porezu na promet nepokretnosti.

Inače, promet zemljišta ne podliježe obračunu PDV, već poreza na promet nepokretnosti, pri čemu nije od uticaja činjenica da li je u pitanju prva ili neka naredna prodaja, a obveznik plaćanja tog poreza je sticalac nepokretnosti.

Prilikom oporezivanja prometa nepokretnosti važeći propisi ne prave razliku između obveznika zavisno od toga da li su crnogorski ili strani državljani.

Pravo na oslobođenje od obaveze plaćanja poreza na promet nepokretnosti (za slučaj prvog sticanja nepokretnosti radi rješavanja stambenih potreba)

Broj: 03/7- 3863/2-15

Podgorica, 11. mart 2015. godine

Članom 12 stav 1 tačka 4 i stavom 3 istog člana Zakona o porezu na promet nepokretnosti („Sl. list CG“ br. 36/13) je propisano da porez na promet nepokretnosti ne plaćaju:

- lica, punoljetni državljani Crne Gore, sa prebivalištem na teritoriji Crne Gore koja prvi put stiču stambenu zgradu ili stan radi rješavanja stambenih potreba, za površinu koja iznosi do 20 m² po članu domaćinstva, pod uslovom da nemaju stambenu zgradu ili stan u svojini na teritoriji Crne Gore;

Nadležni poreski organ vodi evidenciju o ugovorima o kupoprodaji stambene zgrade ili stana za koje je utvrđeno pravo na poresko oslobođenje, u skladu sa stavom 1 tačka 4 ovog člana, o iznosu poreza na promet nepokretnosti koji zbog poreskog oslobođenja nije naplaćen, o sticaocima prvog stana i o članovima njihovog domaćinstva za koje je pravo na poresko oslobođenje iskorišćeno, kao i o prodaji nepokretnosti koje je banka, kao povjerilac, stekla po osnovu fiducije ili hipoteke, u postupku naplate potraživanja po osnovu odobrenih kredita i u postupku reorganizacije dužnika banke.

Navedenom odredbom između ostalog bliže se definišu uslovi koje sticalac nepokretnosti mora da zadovolji da bi ostvario pravo na oslobođenje od plaćanja poreza na promet nepokretnosti za slučaj rješavanja stambenih potreba, u smislu da je ovo oslobođenje ograničeno na prvo sticanje stambene zgrade ili stana, pri čemu je bliže određeno da sticalac nema stambenu zgradu ili stan u svojini na teritoriji Crne Gore, kao i da je sticalac prvog stana punoljetni državljanin Crne Gore. Takođe u vezi sa tim, bliže se definiše šta se smatra domaćinstvom i predlaže da nadležni poreski organ vodi evidenciju o ugovorima o kupoprodaji stanova za koje je taj organ utvrdio pravo na poresko oslobađanje.

Iz navedenog proizilazi da svako lice, punoljetni državljanin Crne Gore, koje prvi put stiče nepokretnost radi rješavanja stambenog pitanja ima pravo na poresko oslobađanje, ali samo prilikom kupovine prvog stana (što je razlika u odnosu na predhodni zakon), i da isto lice se ne nalazi u evidenciji poreskog organa po osnovu već korišćenog oslobođenja.

Elektronsko podnošenje finansijskih iskaza

Broj: 03/2- 3672/2-15

Podgorica, 17. mart 2015. godine

S obzirom da je 31. Mart krajnji rok i za podnošenje finansijskih iskaza, Poreska uprava Crne Gore zahtjeva i poziva obveznike da navedena dokumenta dostave i u elektronskoj formi, bez obzira na posjedovanje ili neposjedovanje digitalnog sertifikata. Ukoliko se finansijski iskazi podnose bez digitalnog potpisivanja, poreski obveznik mora na svom računaru da instalira neophodan osnovni softver Microsoft.NET. Framework i Softver za pripremu i podnošenje finansijskih iskaza. Kada završi sa unosom finansijskih iskaza koristi opciju Pošalji, nakon čega će aplikacija uspostaviti komunikaciju sa servisom i poslati „spremljene“ finansijske iskaze Poreskoj upravi.

Sistem Poreske uprave će još jednom provjeriti ispravnost podataka, ako su iskazi pravilno popunjeni, biće zapamćeni u sistemu Poreske uprave i biće mu dodijeljen jedinstveni identifikacioni broj. Zbog elektronskog nepotpisivanja, kompletirane finansijske iskaze obveznik treba da odštampa, obavezno potpiše i dostavi na šalter PJ Poreske uprave. Na osnovu primljenog finansijskog iskaza, provjerom identifikacionog broja, službenik područne jedinice još jednom provjerava ispravnost podataka, ako su iskazi pravilno popunjeni, vrši obradu kroz internu aplikaciju.

Ukoliko se finansijski iskazi podnose sa digitalnim potpisivanjem, poreski obveznik takođe mora na svom računaru da instalira neophodan osnovni softver Microsoft.NET.Framework i Softver za pripremu i podnošenje finansijskih iskaza. Kada završi sa unosom finansijskih iskaza koristi opciju Pošalji i elektronski potpiše, ne zahtjeva se dolazak obveznika i predaja iskaza u papirnoj formi, jer je iskaz već elektronski potpisan.

Elektronsko podnošenje finansijskih iskaza je moguće i bez upotrebe softvera za pripremu, učitavanjem već kreiranog xml-a direktno na Portalu (aplikacije poreskog obveznika).

Na naslovnoj strani Portala <https://eprijava.tax.gov.me> u linku download, nalazi se spisak potrebnih instalacija kao i uputstvo za korišćenje Portala.

Rokovi i zastare poreske obaveze - poreski postupak

Broj: 03/2-3769/2-15

Podgorica, 19. mart 2015. god.

Članom 25 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br. 13/07 ... 08/15) je propisano da u pogledu utvrđivanja, kontrole i naplate doprinosa, rokova, kamate i zastare, osim zastare doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i drugih pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuje se zakon kojim je uređen poreski postupak.

Članom 100 Zakon o poreskoj administraciji ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 29/05, "Sl. list Crne Gore", br. 73/10 ... 08/15) je propisano da pravo na utvrđivanje poreske obaveze zastarijeva u roku od pet godina od isteka godine u kojoj je tu obavezu trebalo utvrditi. Prema članu 101 stav 1 navedenog zakona pravo na naplatu poreza zastarijeva u roku od pet godina od isteka godine u kojoj je porez utvrđen. Na primjer, ukoliko su zarade isplaćene a

doprinosi za zdravstveno osiguranje nijesu, za period april, maj i jun 2002. godine rok zastare teče od 01.01.2003. godine, a obaveza za naplatu zastarijeva u roku od pet godina (01.01.2008. godine). Poreski uprava ne pazi na zastarjelost po službenoj dužnosti, već samo ako se poreski obveznik na zastarjelost lično pozove, odnosno ako se u nekoj fazi poreskog postupka pismeno istakne nastupanje zastarelosti. Situacije kada se poreski obveznik može pozvati na zastarelost duga su faze poreskog postupka kod kontrole utvrđivanja poreske obaveze od strane poreskog inspektora ili postupak prinudne naplate poreskog duga. Prema odredbama navedenog člana rok zastarjelosti prava naplate poreza prekida se u sljedećim slučajevima:

- Rok zastarjelosti prava naplate poreza prekida se bilo kojom službenom radnjom preduzetom od strane poreskog organa;
- Rok zastarjelosti ne teče za vrijeme dok traje postupak kod suda ili za slučaj da se poreski obveznik fizičko lice nalazi izvan Crne Gore neprekidno u trajanju dužem od šest mjeseci;
- U slučaju da je poreski obveznik u postupku stečaja, rok zastare iz stava 1 ovog člana se produžava za šest mjeseci od dana završetka postupka;
- Ukoliko se poreskom obvezniku odobri produžnje roka za izmirenje poreske obaveze, rok zastarjelosti prava na naplatu produžava se za taj period.

Apsolutni rok zastarjelosti prema članu 103 navedenog zakona iznosi 10 godina, pa shodno istom pravu na utvrđivanje, naplatu i povraćaj poreza uvijek zastarijeva u roku od 10 godina od isteka godine u kojoj je porez trebalo utvrditi, naplatiti, odnosno u kojoj je izvršena preplata.

Oporezivanja motornih vozila koja su kao nova nabavljena u postupku javnih nabavki

Broj: 03/7-2112 /2-15

Podgorica, 02. mart 2015. godine

Zakon o porezu na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica u članu 2 („Sl. list RCG“ br. 53/3 i „Sl. list CG“ br. 73/10 ... 34/14) propisuje da je predmet oporezivanja promet ili drugi način sticanja upotrebljivanih putničkih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica iz člana 1 ovog zakona.

Upotrebljavano motorno vozilo, plovni objekat, vazduhoplov ili letilica, u smislu ovog zakona, je putničko ili drugo motorno vozilo, odnosno plovni objekat, vazduhoplov ili letilica koje je najmanje jednom registrovano u Crnoj Gori u skladu sa posebnim zakonom i za koje prodavac, odnosno prenosilac nije imao pravo na odbitak ulaznog PDV-a prilikom nabavke.

Kada su u pitanju motorna vozila koja su kao nova uvezena u Crnu Goru, prilikom čije nabavke je plaćen PDV pri uvozu i da ta vozila nijesu do sada registrovana u Crnoj Gori, kupac takvih vozila prilikom registracije nije u obavezi da plaća porez na promet upotrebljivanih vozila, jer su takva vozila oporezovana PDV-om, u skladu sa članom 4 stav 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.